

fol. 125. Papier. in pratic. in form. appellat. à sentent. diffinit. in glos. causis. & rationibus. sub num. 3. fol. 426. Ergo à fortiori idem erit dicendum in impedimento recusationis, re integræ sublato; maximè cum ad effectum suspendendi

41 iurisdictionem judicis recusatio, & appellatio à parte procedat, Franc. in cap. noui. 4. 3. n. 4. in fin. de appellat. Felin. in c. 1. sub n. 6. col. 3. in iudic. Scac. de appellat. quæst. 16. l. imit. 1. n. 7. & 8. Brunot. à Sole in loco communib. verb. appell. 30. Augustinus Barbol. in loco communib. loco 96. n. 2. & est text. in l. appertissimi, vers. Cum post. C. de iudicis. e. super eo, el. 2. de appell. & propteræ de appellatione ad recusationem, & è contra recte formatur argumentum. Barbola vbi proximè. n. 1. Boërius decif. 169. n. 3. Gutierrez præf. lib. 1. quæst. 94. n. 4. Rota in emporio iuris. part. 1. tit. 2. quæst. 11. num. 4.

Pio quibus omnibus duas reperi Rota decisiones, & quæ in istis ferè terminis loquuntur, provit in una Vigiliana. iuri patroatus 17. Iunij 1605. coram R. D. Lugdunensi in hac: Robiscalis tuit sententiam suam post inhibitionem emanata à Vicario Papier. & ab Auditore Cameræ, idèc attentata fuit, & nulla, cap. non solum, de appellat. in 6. Rota decif. 20. de appellationibus, in noui, cùm vulgar: nec obstat quod Vicarius Papieris fuerat recusatus, & per eius recusationem causa commissa Reuecalæ; nam illius Vicarii recusati persona fuerat mutata, & sic cessante causa suspicionis, Balista, qui Robiscalis causam obtinuerat, committi; adiutu nouum Vicarium, & coram eo introducta causam antequam Robiscalis præsentasset rescriptum, quod poruit. Hosten. in cap. ex coniunctione, col. 2. in princip. vers. Tu vero dicas, & ibi Abb. num. 10. de restitu. foliatorum. Felinus in rubrica, de rescripta, num. 3. Itaque per non usum rescripti, & per redditum ad forum recusatum, post recusationem Balista censetur renuntiæ recusationi, & rescripto, occasione eius obtento; & per consequens Robiscalis vigore dicti rescripti procedere non poruit maximè post emanatam ab illo novo Vicario inhibitionem, & etiam ab A. C. coram quo causa fuerat per appellationem introducta; fuit

42 etiam nulla prædicta sententia, & quia lata in petitio pro parte suspenso; & sic sine iurisdictione, Rota decif. ultima, de testib. in noui. Puteus decif. 171. n. 1. lib. 1. & licet lata sit super possessori, & petitio; tamen in totum nulla est, Caputapensis. decif. 143. p. 3. &c. quæ deciso est apud Prosperum Farinac. 141. tom. 3. fol. 127.

Alia est etiam Rota deciso in eadem causa 46 Vigiliana, iuri patroata, & postmodum edita 19. Marti, anni 1608. quæ sicut in hac: Domini vitaque parte informante præsterior in deciso, coram R. P. D. meo Marquemontio, sententiam Robiscalis, esse attentata, & nullam rationibus, de quibus in decisione, &c. Non obstat, quod dicatur, causam fuisse per Breve speciale Robiscalis delegatum; quia aduersarij non sunt usi hac commissione, iudic illi remunerantur, adeudo nouum Vicarium Papierem ante presentationem commissionis coram Robiscalis, citauerant enim Michaeliem coram novo Vicario ad videndum causam coram eo de novo introdici, & obtinuerant Notarium, & Cursores, licet postea coram eodem comparuerint; pro re-

uocatione inhibitionis, & hinc resultat etiam nullitas sententia Robiscalis, quia sine iurisdictione etiam iudicanit. Non obstat quod opponitur, inhibitionem Auditoris Cameræ emanasse sub falso narratiu, quod Balista, & lits confotes appellassent à quadam declaratione Arbitrorum, nec curarent causam committi, quia de appellatione appetit, &c. quæ deciso est apud Alexand. Ludovis. decif. 360.

Ex quibus mirabilibus decisionibus unum notabile ponderabis, & quod per comparitionem legitimè factam coram alio judice competente renuntiare censetur imperitans commissio-

nii, re integræ, hoc est nondum eius virtute in iurisdictione per citationem exequaturam præuenta, & radicata efficaciter in persona Delegati, sicut quæ non solum expresse potest impetrans, re integræ, commissione renuntiare iniuit aduersario, ut superius diximus, verum etiam tacite recurrendo re integræ, coram alio iudice competentem.

Quibus suppositis concluendum esse censeo in hac mirabili questione, & vt quoties ob recusationem recedatur ab Ordinario in prima instanti, & commissione iam alteri impetrata, si re integræ, hoc est, antequam Index Delegatus præuenient, & preoccupauerit suam iurisdictionem, & causam, fuerit sublata recusatio per cœsum, vel diçsum Ordinarii recusati, quod successor eiusdem causam in prima instantia indubit recuperat, atque ad terminos Concilij Trid. fol. 24. de reformat, esse redactam, ac propteræ quod Senatus additus pro eius protectione illi Ordinario successori, non vero Delegato causam remissurus, commissione retenta.

Ex quibus fundamentis pri hac parte consideratis manifestè & colligitur responso ad argumentum in contrarium deducta, quæ non obstant, vt vides; non primum, nempe ob recusationem legitimè factam licebat recedi ab Ordinario in prima instantia, quia procedit rebus sic stantibus, & in eodem statu permanentibus, non tamen quando re integræ patitur alterationem, & mutationem causa finalis, & fundamentum commissionis.

Cum omnis actus in qualibet materia habeat hanc & tacitam conditionem r. bus sic stantibus, ita vt si noua causa superueniat, recedatur à dispositione, quod axioma latissime exoptat. Casillo controversi, tom. 4. cap. 59. per totum, vbi plurima notabilia in proposito videbis.

Ad secundum autem argumentum, & tertium respondetur, quod ipsorum doctrina be- 51 nè compatiunt cum nostro casu, & resolutione, vt pro hac parte superiorius fuit plenè contradicatur, quoniam nos non sumus in causa producente effectum perfectum, & consummatum, atque in esse iam productum; sed omnino diverso, re adhuc integræ, & in statu imperfecto refolubili, & variabili.

Nec obstat quartum de preiudicio iuris ter- 52 tio iam quæsito, & quoniam re integræ, non datur interesse aduersarij, nec illi ante commissio- nis presentationem, & eius virtute intimatam citationem ei aliquod ius queritur; sed immo- tius ei iniuit potest commissioni renuntiare impetrans, & ea non vt; vt haec tenus abunde probatum est.

C A P V T X X .

Dum in Senatu (ad quem litteræ monitariales in prima instantia à Rota emanatae fuerunt allata) articulus remissionis Ordinario disceptatur, si per contradictionem in eadem Rota causa insuper prosequatur: an executorialis sic obtenta sub remissionis, & retentionis Decreto comprehendantur?

S V M M A R I V M .

Retentionis monitorialium è Romana Curia emanatarum in prima instantia recursu pendente, executorialis per contradictionem insuper obtenta ab sub retentione Decretu late pro Senatum, vel ferendo comprehendantur, a num. 1.

Executive obiectus non comprehendit sub dispositiōne cap. causa omnes, plures S. Congregatio & Rota declarare, n. 2. vide n. 2.

Citandum, qui non patitur ad se persenire citationem, vel impedit, & dicunt verè consumax, & habetur pro citato, num. 3.

Contra recurrentem ad Concilium Regium pro impedimento monitorialibus proceditur in Rota per indicium contradictionarum, & executive obiectus expedientur quomodo cumque constet, recurrentem habuisse notitiam citationis faciente, n. 4.

Marchesani obiectio referatur, quod in Rota proceditur in principali, consilio, quod citandum per Concilium Regium Hispanie executionis monitorialium impedit, eo quod habetur in Rota pro citato, num. 5.

Referatur ad item Rota decisio expressa, n. 6.

In odium recursu ad Concilium Regium venit in Rota admittitur omnis interpretatione ad fauorem alterius, ita vt simplici copia fidem adhibeat, num. 7.

Auxilio Consilij Regij impediens, quominus citetur, habetur in Rota pro citato, n. 8.

Contra habentem sovitiam citationis proceditur in Rota, vt verè citatum, num. 9.

Propter impedimentum a citando presitum addi- 53 betur in Rota simplici copia fides, n. 10.

Et etiam testibus nulliter examinatis, n. 11.

Monitorialibus, & remissorialibus ablatis vigore prouisionis Regie, Rota das fidem probationibus informaverit, & nulliter facili, n. 12.

Testes nulliter, & sine citatione examinatis fidem faciunt in praeditum impediens, quominus valide examinaverit, num. 13. & 14.

Ad assertorum revocationem non deuenientum, nisi actis transpartitis sine quibus iurisdictione non dicitur aperta iudicij, n. 15.

Alia habentur in Rota pro transportatis, praedito impedimento per Concilium Regium, ne transporterint, in odium recurrent, n. 16.

Senatus ager fert tam malitia dolosa actoris, quam rigorem Rota procedens in causa per contradictionem, pendente recursu ad illum super examine, an monitoriales perciuant primam in- 54 stauam Ordinarij, num. 17.

Et ob id resinet executive, sic contra recurren- tem indefensem expeditas, & causam remittit Ordinario denuo in prima instantia ut attendam

ibidem, & num. sequentibus.

Regi iure naturali pertinet suorum subditorum ut oppressorum protegat, num. 18.

Ac etiam Concilij Trid. protelio ex Bullis Pon-

tificabilis, num. 19.

Retentio Bullarum reverenter, & debito modo fa-

cta Regi permittitur ex Bulla in Causa Dominis, num. 20.

In Senatu dum disceptatur, an monitoriales in pri-

ma instantia emanatae perciuant Trident. prin-

cipalibus causa debet conquisci, n. 21.

Dura disceptatur super eo, in quo terminu est ap-

positus, si non currit, sed suspensus manet, n. 22.

Citando, seu citato non currit terminus ad compa-

rendum contentus in monitorialibus, dum in Se-

natu disceptatur, an perciuant Trid. n. 23.

Recurrens nequit præsumere malitiam aduersarij,

quod dum monitoriales sunt in Senatu (qua de ne-

cessitate sunt reproducentur) causa in Rota con-

tra eum indefensum, & interdum non citatum sit procedendum, num. 24.

Nec interim recursu pendente potest dici contumax, ibidem.

Impedimentum legitimum habens ad se presentan- 55 dum Sedis Apostolico de iure excusat, n. 25.

Causam legitimam habens litteris non parendi, nec dicitur contumax, nec censura earum incurrit, num. 26.

Impedimentum proueniens ex facto Principis ex-

cusat, num. 27.

Ad Regem conquisiens nec dicitur contumax, sicut nec fugiunt, num. 28.

Recursus ad Regem pendens est legitimum impedi- 56 mentum, vt terminus à iure, vel indice datus in causa principali suspensus, n. 30.

Executive obiectus obtenta in Rota, termino monitorialium per recursum pendente suspensa, nulla sum ipso iure, num. 31.

Executive obiectus in Rota nulliter obtenta nullam pra- 57 fiant impedimentum, num. 32.

Texi in Clemenciam de electione Clement. 2. vt lite pendens cap. quoniam frequenter & porrò, vt lite non concestat, quibus Rota rigor fundatur; inter-

pretantur, ut procedant, quando citatio impedi- 58 tur de facto, & autoritate propria, non de iure, & autoritate publica, lege persistente, num. 33.

Diffusio collens contradictionem, aut impedimenti, intelligitur de impedimento prestito de facto, non de iure appertenente via ad illud proponendum, n. 24.

Comparens coram indice non dicitur contradicere de facto, num. 35.

Clusula contradictiones competendo intelligitur de contradicente de facto, & autoritate propria, non vero de iure, & autoritate indicis, n. 36.

Clusula (appellatione remota) intelligitur contra impeditum de facto, non de iure, n. 37.

Clusula (amoto quilibet illico detentore) tribus iurisdictionem contra contradicentes de 59 facto, non de iure, num. 38.

Recursus ad Regem omnes pressi Pralati, & Reli-

giones; indistincte frequentier videntur, n. 39.

Recurrens ubilibet inculpabilis, & excusans habe- 60 rit, cum faciat actum iure licitum, vel falso tim publice ejus statum, num. 40.

Ofermantia publica excusat, & facit actum licitum, alias de iure illicitum, n. 41.

Conseruando etiam iniusta excusat, num. 42. & segg. etiam si proueniat à principio iniusto, n. 43.

Quod communiter sit legitimè fieri censetur, n.44.
Recurſus ad preſidium innocētiam inuenit, foret
vinculum iniquitatis. Si Senatus patet et exequi
executoriales alibi obtentas contra recurrenem
indefenſum obtentas, pendentur recurſus super mo-
nitorialibus, num.45.

Forētique laquens ad ingulandam iuſtiā ſecuritatem
recurrenſis oppreſſi, & in remedio, ac ſecuritate re-
perire periculum, & venenum, n.46.

Salvib[er] pro utilitate hominum inuenita, non ſunt
contra eorum commodum ſumenda, n.47.

Propheta Rex protectionem Dei innocat contra la-
queum ſibi abſconditum, num.48.

Recurſus cum ſuo fine pugnat, & Regis authori-
tas foret umbra ad capionem, & dolum, ſi eo
pendente in Senatu, alibi executoriales expedire
contra recurrenem exequi permittetur, n.49.

Regis authoritas nemo decipi debet, nec calumnia
ex ea capi valet, num.50.

Beneficiū ſuum Rex nemini vult eſſe captiuſum,
num.51.

Adjunctū boni ordinata non debent malum operari,
num.52.

Senatores euigiles ſe prabeant, ne fraudes recur-
ſus patiatur in detrimentum Regis, & Regni,
num.53.

Regis authoritas contemneretur, recurſusque illuſ-
ſoriū redderetur, fraudib[us]que via appere-
tur, ſi recurſus pendente ſuper monitorialibus
percutientibus primam iuſtiā, cauſa prin-
cipalis contra indefenſum proſequetur, n.54.

Recurſus, vel a Rege penitus denegandus, ne ſab
eua ſecuritate iuſtiā oppreſſi percutiatur, vel
in cauſa principali eſt ſubſtendū, n.55.

Recurſus eſt immortaliſum valde neceſſariuſ, n.56.

Violentia cogniti, & Regis preeminentia inanis
reddi non debet, nec illuforia, n.57.

Incompetentia iuſtiſiōis dum traclatur inter
duos, horum manus ſunt ligata ſuper cauſa prin-
cipali, num.58.

Recurrenem, condemnato in Romana Curia pen-
dente recurſu, Rex magis debet protectionem,
quia ſub ſecuritate, & ſide publica fuit de-
ceptus, num.59.

Nemolitteris Principis, aut verbiſ confidens deci-
pi debet, num.60.

Securitate cognitione pendente nihil erit innouan-
dum, quod aſſecurato poſſit noceare, n.61.

Sub Regi ſecuro deceptus in priuilegium ſatum re-
ponendum, ut liberis iuſ ſum conſequatur, n.62.

Executoriales contra indefenſum, ſub ſecuro Re-
gio recurſu vienem, fraudulentem obtentas, ipſo
pendente ſuper monitorialibus, percutientibus
primam iuſtiā, retinet Senatus, ut cauſa
nouerit coram Ordinario incipiat, n.64.

Fraudibus non eſt via apperienda, n.64.

Fraudibus, ut occurruat ius, admittit latam inter-
pretationem, redditque diſpoſitionem favorabi-
lem, num.65.

Franſi dicunt quoties conſtituto per indire-
ctum, & cauelam reddiſur illuforia, n.66.

Fraudata ne remaneat pars, nec decepta, ſemper
eſt capienda interpretatio, n.67.

Terij iuſ ne ledatur fraudibus eſt occurrendum,
num.68.

Fraudolofis litigantibus, ne ſuo lucro cedat, retinen-
tur in Senatu executoriales furtiuſ, dolos, aut
occuli obtenta contra recurrenem indefenſum,
num.69.

Fraud, & dolus nemini debet patrocinari, n.70.

Senatus retinet executoriales in Romana Curia,
per iudicium contradicitorum contra occuren-
tem indefenſum obtentas, pendente curſu reten-
tions monitorialium, cauſamque remittit Or-
dinario in prima iuſtiā, ut deuio iuridice
vincatur, num.71.

Declaratioſ S. Congregation. dicentes per cap.
cauſa omnes, non excludiſ executoriales non ob-
tentas, declarantur, ut pertineant ad §. ad hac
ipſius Decreti, num.72.

Executoriales obtentas contra formam Tridentin-
am, praeteriatis primam iuſtiā Ordinarius,
ſunt nulla ipſo iure ex defecta iuſtiſiōiſ, reo
conueniendo, aut ſic conuenio, atque aliter
confito de eius notitia monitorialium, iuſtiā ſe-
conciut contumacia, & per contradictas lite
traclata actor obtinet executoriales in cauſa,
quibus allat in partibus, ut exequantur; con-
demnatus hac inopinata ruina oppreſſus ite-
rum recurſus ad Senatum hunc Supremum, quo-
vel adhuc pendente primo remiſſionis monito-
rialium recurſu, vel iam obtento Decreto re-
miſſionis cauſa ad Ordinariuſ facta quibus ſe-
tum, & ſecurum non inmerito putabat; certat
eſecutorialium retentio, & ſimil cauſa
remiſſione ad Ordinariuſ.

Executoriales contraformam Trident. ante recur-
ſum ad Regem obtentas, ſi retinet Senatus, mul-
to magis eo pendente obtentas reinebunt, n.74.

Recurſus ad Regem pendens legitimum eſt impedi-
mentum ſuſpendendi terminum monitorialium,
ita ut ciuatis non dicatur contumax, quia non
adſtrictrū compare, n.75.

Bulla Cœa ponderatur contra rigorem Rota, qua
nihil loquitur contra recurrenem, n.76.

Bulla Cœa in cap. 14. loquens in retentio, &
ſupplicatione ad S. Apoſtolicam, dum onus im-
ponit ſupplicationis prosequenda; ſupponit hoc
ſicut ſtam licetam eſſe Principi, & oppreſſis,
num.77.

Bulla Cœa in princip. cap. 14. & cap. 15. loquens
de recurrenem expreſſe diſponit in appellante à
litteris Apoſtolicis ad Senatum, non in recurren-
te pro ſola tollenda vi, n.78.

Bulla in cap. 14. non dirigit verba in recurren-
tem ex iuſta cauſa pro tollenda vi, & ad finem
ſupplicationi, immo diſponit tunc licet recurrenem,
num.79.

Lex paradiſis ad alia perſonas vel cauſis ultra ex-
preſſos non exiſtunt, num.80.

Nec etiam per ſimilitudinem, & rationis identi-
tatem, num.81.

Recurſus vel oppreſſis velle Papam tollere, non eſt
credible, cum alio remedio penitus ſint diſtuiſi
longiſime abſentes à S. Apoſtolicā, n.82.

Defenſio prefita a Rege vi oppreſſis prouenit a fo-
nte iuri naturali, num.83.

Iure naturali nihil derribi potest, n.84.

Iure naturali non minus animalia docet, quam homi-
nes, num.85.

Via repellere iure naturali eſt conſeuſum non in-
ueniunt, cum id bestiarum ſenſibus ſit inſixum.
num.86.

Nullus eſt animal cui non ſit ira iniuria impatiens
& prompta ad defendendum alacritas, n.87.

Nulla eſt creature in terra, que non aliqua habeat
nature adiumenta, quibus ſe vindicet ab exter-
nis offenditionibus, num.88.

Recurrenem ad Principem pro tollenda vi, & in-
ſta de cauſa omnes viri deli a censuraram in-
cufu excuſant, num.89.

Eſt modo procedendi in Rota contra recurrenem
indefenſum, & legitime impeditum, vi ſi ad-
ditur, & affiſſio affiſſis, n.90.

SOLET in Rota Curialium, & liti-
gationi ſuggeſtione litteras
† monitorialis expediri contra
prohibitionem, & falabrum pro-
udentiam Concilij Tridentini
ſec. 24. de reformatione, cap. 20. ut rei conuenien-
di citerunt, ut in prima iuſtiā compareant in

Rota defenſuri, tunc ſiue ad querimoniam
ipſius parti, que vt plurimum Regij Ficalis
recurſi aſſolet ad Senatum pro tantæ vexatio-
nis protectione, vt obſeruerat p[re]fati Concilij
Tridentini Decretum, aduerſari autem ſub-
terfugiendi, & illudendi falabre hoc remedium,
& recurſum cauſa, compare in eadem Rota
exclamando haec Senatus apprehensione monito-
rialium, multa fingendo, & falſa redaguen-
do, quibus non inmerito irritatur Rota ipſa, &
virtute aliquis ſidei, & teſtimoniij Notarii at-
tentans de intimatione monitorialium facta reo
conueniendo, aut ſic conuenio, atque aliter
confito de eius notitia monitorialium, iuſtiā ſe-
conciut contumacia, & per contradictas lite
traclata actor obtinet executoriales in cauſa,
quibus allat in partibus, ut exequantur; con-
demnatus hac inopinata ruina oppreſſus ite-
rum recurſus ad Senatum hunc Supremum, quo-
vel adhuc pendente primo remiſſionis monito-
rialium recurſu, vel iam obtento Decreto re-
miſſionis cauſa ad Ordinariuſ facta quibus ſe-
tum, & ſecurum non inmerito putabat; certat
eſecutorialium retentio, & ſimil cauſa
remiſſione ad Ordinariuſ.

Quod obtinere non poſſe, non leua vrgent,
2. & in primis plures Rota deſciones, † nec non
S. Congregationis deſciones, doctrina, &
fundamenta per Nos cumulaſt ſuperius hac 2.
p. cap. 17. ad principium, que inſinuare viden-
tur, cōque tendunt, ut p[re]fatum Concilij Tri-
dent. Decretum in c. eaſe omnes, cetero poſt rem
iudicatam, & executoriales obtentas in cauſa
principali, que omnia videre poteris, & pro
hac parte ſimil applicare. Ergo Senatus protec-
tio in noſtro cauſa patet caſtare debet.

Segund quantum executoriales has legiti-
mē ſuſſi expeditas videtur, † citandum etenim
ſi latitat, vel non patitur, ſi ſecurum impedit, ut ad ſe
peruenit citatio; dicitur verus contumax, cum
habeat poſto citato, vii plura conſequimus in
traclatu de Regia protectione, 2. part. 1. a. num. 64.
cum ſeq. & in cap. 8. n.87, addi nouiſſimē Cat-
hebal. de iudicio, lib. 1. tit. 1. diſp. 2. queſt. 7. num.
8.79. & facit Clement. fin. ut liſe penſent, ibi:
Cum liſe pendente nihil debeat innovari; liſe
quoad hoc pendente cetero, poſtquam a Iudice
competenti, in ea cauſa emanauit, & ad partem
citandum peruenit, vel per eam factum ſuit, quoniam
ad eius notitiam peruenire, &c. Vel quando
ob potentiam citandi, vel ſuſſum metu non
poſſit fieri citatio, probat text. in Clem. cauſam,
de electione, ibi: Verum ſi propter appetitio-
ne, vel ſuſſum metu, vel potentiam intimatio fieri
nequaſ (vir preferit) appetitione cetero in loco aliquo ſi ſolemniter volumua publicari, quod
ad appetitione ſuſſum procuratoris notitiam poſſit
veriſimiliter perueniri, &c. Ergo cum reis ci-
tandum appetuit hoc recurſus impedimentum,
ne ſibi incitemur monitorialis, acutum etiam
ob potentiam Senatus Regij tunc intimatio ei
fieri non poſſit (cum iure Regni puniantur No-
tarii has intimationes contra Concilium Tri-
dentinum facientes) ſequitur manefle, quod
contra reum contumacem (ad cuius notitiam
qualitercumque appetat in Rota peruenire
monitorialis) legitime procedit per contradic-
tas, contumax condemnatur, & executoriales
expediuntur, quo deber cauſa ceſtare protec-
tio Concilij, cum eius cetero diſpoſitio.

Quare in Rota facilimē habetur pro citato,
† is, qui recurſi ad Concilium Regium pro im-
pedienda hac citacione, & in odium eius qual-
itercumque conſitit de intimatione executa, vel
illum habuisse notitiam monitorialium proce-
ditur in cauſa principali, ut in una Carthaginensi
portione 14. Nouembr. 1594. quam refert Mar-
chelan. de committitib. tom. 1. fol. 473. column. 1.

atque ipſe Marchelanus de committitib. Apo-
ſtal. ab executione breuit. & liter. Apoſt. p. 1. c. 2.
num. 53. tom. 1. fol. 403. in haec inquit: Multo
ſunt quando contra tenorem Apoſtolicarum
prohibitionem ſimilia impedita per Con-
ſilij Regij Ministrorum ſub colore ne viſ infec-
tar, ſoli curant, tamen quod pro executu ha-
beri, quando de ipſa reum notitiam habuisse
probatur, iuxta Clement. cauſam in fin. de elec-
tione, dixit Rota diuersorum deſcif. 86. n. 3. p. 2.

Et p[re]fata deſcio Carthaginensi reperitur
inter recollectas per Seraphinum 1. part. deſcio. 6
1094. in haec: Domini recesserunt à reſolu-
tione facta ſub die Veneris 1. Iulij proximè pre-
teriti) & conſuerunt ſatis conſtare de citatione
validē execute. Primo, quia ex ſcripturis pro-
ducuntur, quae habentur in Summario num. 1. con-
ſtat de ablatione proceſſu tam originaliſ quam
compulſati, & cius tranſportatione ad Conſilium
Regium, quae p[re]sumunt facta ad iuſtiā
partis interēſ ſubſtituunt, ad notat per Bart.
in l. fin. de questionib. Quare in odium eorum,
† qui ſimiſ recurſu videntur, ſi omnino inter-
pretatio ad fauorem alterius partiſita ut etiam
copia ſimpli ſoleat fides adhiberi, Baldi: in l.
publicat, queſt. 8. in fin. de testamentis Iaf. in Au-
thenti. ſi quod in aliquo, in 7. faſtent. C. de edendo.
Socius corſ. 36. colum. 2. vers. Non obſtat, &
exiſt. Peregrinus deſcio. 59. lib. 1. & facit, quod
impeditis quoniam cetero auxilio Conſilij Regij, †
vel per alii habetur poſto citato cap. quo-
niam frequent. ſ. porri, vbi Glosſ. in verb. im-
pedit, ut liſe non conſuetata. Cardinal. in Clem.
cauſam de electione, ibi: Verum ſi propter appetitio-
ne, vel ſuſſum metu, vel potentiam intimatio fieri
nequaſ (vir preferit) appetitione cetero in loco aliquo ſi ſolemniter
volumua publicari, quod qui conſuetum ſummarium ſolitum fuit omittit testes, qui nihilominus in dicto proceſſu in pluribus
actibus interfuiſſe leguntur. Non obſtat quod ne-
dico in dicto proceſſu reperitur iſa citatio, quia ex
attributione Notarii conſtat per eum non
ſuſſum appetitum, quia instrumentum citationis
a Rota emanauit, in cuius dorſo ſolit execuſio
deſcribi, ſtat viſitatum, & ſublatum ſigillum,
ideo ex eo non potest probari iſe defectus teſ-
timoniū; accedit quod ex deductis in facto appa-
reat Andream habuisse notitiam citationis,
† que facit ut ſuſſum proceſſu ad Roman. 9.
conf. 410. num. 2. Felinus in cap. cum contingat. n.8.
de reſcriptis, & ſaltem prebet occaſionem, ut
Index potuerit iure arbitri ceterendum eſſe re-
lationi, etiam ſine certibus, ut poſt Franchum,
& alios tradit Tiraquellus de retraſtu Linagier.
§.8.

§.8. gloss. 11. num. 10. & seqq. & ita conclusum,
&c. & Seraphinus ibidem in fin. dict. deci-

fusione, ita ait: nota, cùm in principio dictum à propero impedimentū à parte præstitum fuit ad fidem simpli copia. Hanc decisionem sequitur Rota infra deciz. 1256. in Lunner. Saracanen. Canonicensis 23. Octobr. 1598. incipit, sive dubitatum, an senserunt, in fin. quod item etiam de testibus nulliter examinatus fuit dictum sumpria decisione 1154. in Gauvens. viridary 6. Novercumb. 1595. nam. 2. incipit, Domini distinxerat.

Quicquidcum ex ecclesiasticis regimur expedit videantur, cum ob impedimentum Confiliij Regij procuratur, & quæ si stum ex parte cœlata, iustè eius arguitur concumata in Rota, & per contradicas illis tractatur, vbi appetat vobis monitoriales sibi sūstine inimicatas, vel aliter de cius notitia constat, atque idē cessare debet protrectio Senatus Regij.

Quibus tamen minimè obstinatis, quotidie experimentur, quam ægic ferat Concilium hoc 17

Ad quod videnda erit alia decisio eiusdem Serafini 1087. per totam, in predicta causa, ubi aliud censuerat Rota.

Alia similis ad idem est Rotæ decisio in una
Civitatenſ Scholaſtria, & Canoniciſtus 24. Mar-
tij anno 1600. aum D. Pamphilio. + quæ post me-

12 **1597.** *coram D. Pamphilio,* † quod post medium ita loquitur in hoc: Non obstat; quod iuria producita per Maturana non sint in forma probanti, & testes sint nulliter examinati, quia ex iustificationibus notatorum constat in hac causa vicere Regiam pronosticionum primò fuis- tula debetur, remendo has excusationes, ne illis violenter pars indebet vti possit, & cau- sam Ordinatio cognoscendam remittendo, vbi reperient Senatores Ordinario pertinere de iure luxa di positionem Concilij Trident. in dict. cap. causa omnes.

causa vigore Regiarum proutiorum primo intisse ablatas litteras citatorias, & compulsatoriales, & postea remissoriam, & denum vigore alterius prouisionis fuisse e manibus Iudicium ablatam alias remissoriam, confignatam de Ordine Sanctissimi Domini nostri, quae prouisiones praefumuntur ablate ad instantiam Didaci interesse habentis, ut sepius fuit decisum ex notis per Bar. in *l. 1 de questionib. quod sit*

notat, per Bart. in *l. fin. de questionibus*, quo fit
13 vt probations ita licet informes, † que ex
substantia concludunt inodium ipsius, qui viti-
tur similibus prouisionibus ad impedientium,
quominus probations legitimè siant; habeantur
pro rite, & rectè factis, & cù fides adhibe-
tur B. in *l. publicatis*, num. 8. C. de *testamentis*.
Iass. in *Aubens.* si quis in aliquo column 4. in 7.
fallent. C. de *edendo*. Decius confil. 36, sub num. 2.
versic. Sed *ratio Petreigin.* decisi 59 lib. 2. & fuit
relolutum in causa *Carthaginens.* portionis sub die
19 juppit. ad *Senatus* 1. part. cap. 1. *per totum.*
Ac etiam ad Concilii Tridentini, protectio-
nem ex *Summorum Pontificum* Bullis allici,
protat lat. sup. hac 2. part. cap. 1. & cap. 2. *per*
totum; ac propterea & litteratur Apostolica-
rum retentionem debito modo ac teutenter fa-
ctam à Bulla in *Cœna Domini* permissem, ap-
paret hoc tract. de *supplicatione ad Sanctissim.*
1. part. cap. 1. *per totum*, & capitibus sequenti-
bus; unde fit, † ut dum disceptatur in *Senatu*,
20 an per aliquas monitoriales à Romana Curia
emanatas in prima infancia percutiatur. Tri-

14. Decemb. 1594. coram D. meo Seraphino, & quod telيس in prædictum partis, qua impedit quominus validè examinetur, etiam nulliter, & sine citatione examinati probent; tradunt DD. communiter in cap. quoniam frequenter, vbi Glosa, & Felius, num. 7. ut litter non confitata, Decius in cap. 2. num. 15. de testibus, & fuit decisum in causa Gamuensi. viridari sub die 27. Februario 1595. coram eodem D. meo Seraphino, emanatas in prima infanția percutient Tri- dent. Decetum illam preservans Ordinatio, t̄ conquiescere debet causa principalis ad. text. 21 cum materia in cap. laor. qui filii sini legitimi, & cap. fin. de ordin. cognitionis, cum vulga- ribus.

&c. quam decisionem ad litteram refert Nicolaus Garcia de beneficiis 6. p. cap. 2. sub num. 186. post medium.
Ac similiter in una Pampilonen. attentatorum 1. Iulij 165. adducta per Prosperum Fasinaicum 4. part. decr. 751. que num. 2. ait in hac: Non obstar, t̄ quod ad prædictam attentatorum reuocationem denunciandum non sit, nisi prius transportatis actis ad Curiam, sine quibus iudicidio non dicitur aperta Iudicii iuxta Decetam Concilij Tridentini: nam ultra quod adsum sufficiencia acta ad probandum attentata, nemp̄ recursus ad Consilium, & sententia depositus non coram predicto Consilio iuxta iudicium Ni-

contra propriam sententiam iam latam pro-
16 colao; fuit etiam dictum, tustante impedimen-
to praetexto per Concilium instantre procuratur
Martini, ne acta possent transportari, solent in
odium recurretient haberi pro transportatis;
Gabriel de appellatinibus, concil. 5. m. & 9. & in
his terminis alias sunt resolutum in Galapagis.

iudiciumque per contradictas agitatum esse nimis rigotissimum, cum Reus contumax non sic mediante impedimentoo orto ex recursu ad Regem, ad quem iure permittente configuisse oppresstis his in casibus, & apud quem sedet, & ad hunc effectum monitoriales manent detente, quoique examineant, an contrauenient Decretu Concilij Tridentini, vel traductio partit, ut eis civitas; vel Ordinari remittat causa, quando ad eum pertinere detegatur, vt de ea in prima instantia cognoscatur; nec Reus citatus & conuentus potest hoc eafu diei necon-
tumax, nec negligens, considerat etiamen quod dum in Senatu adiunt littere, & ciratio, non poterit in Rota absque illo processu in causa principali, quoique (vt iuri est) iterum in Rota eadem reproductur; nec oppresstus re-
netur praevenire cautelem, fique fraudem or-
tam ex clandestina diligentia aduersari, itaque
hoc legitimo impedimentoo excusat compre-
hensio intra terminum citationis.

egitime quippe excusatia de iure, qui habet
impedimentum ad se praesentandum Sedi
Apostolicae, & Superiori iuxta text. (qui lo-
quitur de excommunicatione) in cap. quamvis
58. de sententiâ excommunicationis, ibi: Siue quo-
libet impedimento canonico retrahatur, quominus
Romani penitentiam possit adire. Et in fine,
ibi: Ut impedimento cessante, ad Apostolicam
Sedem accedant, mandatum ipsius humiliter suscep-
tiui, &c. qui text ad hoc communiter notatur,
vt per Thomas Sanchez in precepto Deca-
logi, lib.2. capitul. 13. num. 34. August. Barboſ.
in collectan. ad eundem num. 3.

*Vbi enim adest legitima causa + litteris non
parendi, nec dicitur concubax, nec earum cen-
sus incurit, quia non dicitur nobiedens. Plu-
ra concessimus i. par. capitul. 3. à num. 25. cum
segnemibus, usq[ue] vbi adest iusta causa,
& furtum, & in cap. 2. à num. 19. à n. 24. 30. 33.
& num. 34.*

Quoniam impedimentum proneniens ex sa-
et Principis excusat, t̄ provit reitatur Decius
in cap. ex ratione, num. 22. vers. Secundus casu,
de appellationis. Sigismundos Scaccia in tract. de
appellationibus, quest. 15. sub num. 124. Nos di-
ximus in tract. de Regia protectione, p. 2. et e. 8.
à num. 70. & 71. ubi à num. 79. firmavimus post
Flaminium Parisiens. & altos ab isto relatos
lib. 11. quest. 3. num. 12. & Samter, in Regula de
publicand. q. 13. num. 3. Ripam in tractatu de per-
fete 3. part. 9. 6. literaturam Apostolicarum à Iudici-
dice detentorum terminum non curtere.

idec detentum terminum non cartere.
Iudeo nec confutare ad Regem dicitur con-
8 tuxam, + sicuti nec fugitius, Alexand. consil.
144, volumen. & poli Afflct. in constitut. Cle-
ment. nam. 9. tener Cumian in ribua magna Car-
rie, cap. 68. num. 3. 4. & 5. & num. 8. Qui non
19 debet molestat, ex l. contra papulum, ff. de re
indictiva, & pro predicta doctrina optimè facit
text. in l. bone, §. quia damnum, ff. de adiitio
edit. Faciunt etiam quæ ad hoc plurima con-
gessimus infra capitul. 14. ver. Maximè cum ad
iustitiam reclam. a num. 19. Multas doctrinas, &
innumeratos Doctores concerit Marius Giubba
conf. 6. a num. 8. cum sequeantibus.

Et in his vel similibus terminis, quod pendente recursu ad Regem, ad cuius Senatum aliae fuerint litteræ executoriales Apostolicae; legitimum sit impedimentum, ut suspendatur ea-

im terminus , nec parti prædicet ; determinat Rota in una Legionem , præfessorum . 27 .
November 1592. coram Pamphilio , quam ad
teram refect Nicolaus Garcia de benef. 6 . p.
vital . 4 . sub num . 42 . per quam aliae inquinu-
tia fundamenta iuris resoluimus Nos de Re-
a protectione , dicit . capitul . 7 . o m m . 58 usque ad
merum . 76 . Quod pendens recursus ad Regem
quatum sit in pedimentum ad detinendum
quatum assignatum parti , aut partibus à In-
te Ecclesiastico in causa principali , ad quod
cum multa videnta erunt sup . hoc trahat . de
applicatione ad Sanctissimum , cap . 15 . per totum .

igitur si monitorium ob legitimum, & 31
torium tibi impedimentum terminas non cur-
as, sed interim dum in Senatu detinuntur, sa-
cundit; sequitur, quod omnis processus, &
de executoriis in Rota, alibiive sunt nullae
iure, & attempitate grata & expedite dilata-
tione pendente, sine pars c. de diuis. Nos de
gia protectione, 4. part. capitul. 1. num. 4. Plu-
congerit Scaccia de appellacionibus, quasf. 13.
cum 34. cum sequentibus, post Lancelot. &
os, videnda erunt que supra 1. part. capi-
tol. 10. a num. 97. cum sequentibus scripsimus, vbi
finitos plures alios Doctores congregauimus
vix vera doctrina refutes, maxime cum gesta
et contra indefensam, & inaudita partem
semitim exscusatam iuxta capitol. 1. de causa pos-
sion. & propriet. cum concordantibus. 32

Ideoque cum omnia nulla sint, non posse
impedimentum aliquod praestare, & con-
seruantur in iure ac si gesta non fuissent, cap.
præstat, 52. de regulis iuriis in 6. Cald. Pereira
potestas eligendi, capitul. 13. num. 5. Tho-
mas de Thomasset, in florileg. Regul. 205. San-
ctus marianus, lib. 8. diss. 12. num. 1. Gon-
lez Regul. 8. Cancellar. glossa 50. num. 30. Gra-
mamus disceptationem capitul. 58. num... cum sequen-
tia.

Monetui eriam Senatus Regius, quod iuta
dem, & quibus Rota fundat suum rigorem,
mpc text. in dicta Clementina casam, in fis-
electione, & Clementin. 2. vt lice pendenie, capi-
oniam frequenter, & porro, ut lice non consefa-
retor frequentur, cum procedant, quando de-
cto, & autoritate propria, & priuata citan-
impeditum, ne ad eos citatio pertinet; sed
on quando de iure, & legis permisso, &
uthoritate publica casibus a lege permis-
co impedimentum pronenit, vel interponunt.

Quoniam omnis dispositio tollens contradictionem, & obstatum, aut impedimentum aliquam causam; intelligunt de impedimento, & contradictione de facto facta, non de iu-

, & contradictione de facto facta, non de iure,
& vbi ius viam aperit alias ad illam facien-
t, atque ipsa dispositio refertur dumtaxat
et contradictiones de facto, ita Glossa, verbo,
contradictores, & ibi Abbas num. 9, in cap. pro-
lorum, de probend. & ibidem Ancharran. n. 13.
Iannes Andriæs num. 10. Zabarella in cap. quia
contingit, §. contradictiones, de Religiosis domi-
n, Navarros in cap. cum contingat, causa 7, nul-
lum, num. 3, de rescriptis, Flaminius Partitus de
signatione, lib. 1. quafsi, 4. num. 44. Bartholo-
meus Peret, in commentarij ad extravaagant. am-
bitiosis, de rebus Ecclesijs, verb. Infringere, n. 10.
Lancelotus de attentatis, appellatione, n. 10.
part. 2. cap. 12. limitat, 9, num. 41. Randina
Promptuar. recept. sentent. tom. 1. tit. 16. n. 5.
Zerola

Zetola in praxi Episcop. part. 2. verbo, Contradictores, verbo, littera Apostolic. González de Regal. 8. Chancellar. glossa 9. §. 1. in ans station. num. 242. Marea clausula 21. num. 1. Campanil' in diuersorum iuris Canonie. Rubric. 11. capital. 3. num. 234. cum sequentibus, Nicolaus Garcia de beneficiis. 6. part. capital. 2. num. 115. cum sequentibus, vbi plures referens Rota decisiones, Monega de communicatione. ultim. voluntat. cap. 7. n. 391. Viuianus in praxi iuris canonatu, lib. 13. cap. 8. num. 38. in 2. edition.

Et qui comparet, & agit eoram Iudice, non dicitur contradicere † de facto sed de iure, ut censuit Rota in una Catagurritana quoniam Cardinarii 12. Iunij 1615. impresa per Farinaciam decisi. 35. num. 4. & 5. part. 2. Recens. & in una Parisense. Parochial. 22. Iunij 2620. coram Cardin. Sacro, testatur Augustinus Barbosa in tractatu de clausula 23. n. 3.

Hinc clausula (Contradictores compescendo)

intelligitur † de contradicente de facto, & autoritate propria, non agente de contradicente de iure, & autoritate Iudicis, Barbosa vbi proxime a num. 2. hinc etiam clausula (Appel-

37. Latione remota) apposita intelligitur contra † resistentes de facto, & non contra resistentes de iure, censuit Rota in una Catagurritana beneficij

18. Aprilis 1603. coram Cardinali Lanceloto, impresa per Marchelan. de commissionibus, p. 1. pagin. 311. in ultima impressione, Barbosa clausula 9. num. 16. Atque etiam clausula (Annoto quolibet illico detinente) tribuit iurisdictionem contra eos, qui de facto, & non de iure contradicunt. Flores de Menz. praticarum questi. lib. 1. quest. 4. num. 44. Marchelanus de commissionibus. part. 1. pagin. 328. num. 131. in 1. impressione, Turchus rom. 1. littera C. conclus. 319. num. 7. Barbosa clausula 7. num. 6. & sic de pluribus aliis similibus.

Cum quibus restè remanet satis factum Rota decisionibus, & iuribus, quibus fundata eius rigor, pro quo contraria parte fuisse superius adiudicata.

Fundatur insuper Senatus hic supremus in ratione † status, Christiani pietatis, & charitatis nitente; nam cum inter naturali tenetate Princeps ad protectionem vassallorum, & subditorum suorum, & ad eam concilii patet adiutus, quis omnes Petrali Ecclesiasticis, neonon cunctæ Religiones vntunt omni iure permitta.

Legitimum existat, & inculpabilis debet iste opprimitur vobis & haberi, cum faciat actum iure licitum, & saltem publicè vitatum & permisum, quod iustè, & bene factum censetur, l. quis sit fugitius, §. apud Labeonem, ibi: Quia id facit, quod publicè facere licere arbitratur, ff. de additio edito, cap. quid dicant 14. quest. 4. Anton. Pichardus ad Rubricam inscriptis, de inofficio testamenti num. 9. Marcus Antonius Genuenis in practica. Ecclesiast. quest. 46. num. 4. Augustinus Barbola axiomat. 139. num. 12. conduce mirabiliter doctrina supra adducta per Nos hoc trahit 1. part. capitul. 2. versic. Ad cognoscendum enim, a num. 146. & 114. Qui-

bis probamus, † quod publica obseruancia facit actum licitum, & permisum, alias de iure illictum, & ex legitima obseruancia nascit ex- cutionem, † sicut iniulta etiam consuetudo excusat, Henced. consil. 96. num. 20. volum. 1. Beccius consil. 4. num. 17. Marceratus variarum

resolution. lib. 1. resolution. 62. num. 3. Triuifanus decisi. 169. num. 2. Marius Giuba decisi. 30. n. 30. vbi alia ad propostum congerit, & etiam si proueniat à principio iustito, vt plurimis cirtatis Doctoribus, diximus 1. part. dict. cap. 2. & num. 122. versio. Quia contrauenio, & obseruantia, &c. Et quia quod communiter sic, legitime heri contetur, l. certa condit. §. si numeros, ff. si certi petatur.

Insuper quoniam qui facit id, † quod ceteri facero conuercent, non est culpabilis, Barr. in l. 1. pignore, §. fin. de pignor. actione, Bald. consil. 140. column. 1. volum. 1. Castren. consil. 423. column. pendulum volum. 1. vbi dicunt, confutudo excusat à culpa, latissime Antonius Gabriele, commun. opinion. lib. 7. de maleficio, conclus. 8. num. 19. Tiraquellus de pen. temperand. causa 42. per totam, Traiecta consil. 8. num. 22. Surdus decisi. 26. num. 73. & consuetudo etiam irrationabilis excusat à pena, Glossa in cap. venerabilis, verb. Migrasse, de. consuetudine, & ibi Petrus Ancharranus, idem Ancharr. consil. 51. & in consil. 43; Gomez in cap. 1. de confutacione, in 6. Cagliodorus decisi. 19. de Regula Cancellear. Felin. in cap. non satis, de monia, Gratius consil. 35. volumen. 1. infinitos penè Doctores citar. Anton. Gabriele, commun. conclus. lib. 7. de delicta, conclus. 8. num. 18. cum multis sequentibus, vbi num. 21. in fine, & sequentibus. Quod consuetudo facit licitum quod non erat licitum ex Romano in l. certi condition. §. si numeros, ff. si certum petatur, & ibi laffon. in l. singularia, codem titulo, Hippolytus consil. 90. & consil. 100. Batt. in l. in principio, quod quicunque iuris, & in l. qui sit fugitius, §. apud Labeonem, ff. de additio edito. Vbi qui facit actum, † qui communiter licitus reputatur, si in rei veritate illiuscet sit, excusat, Gratius consil. 93. volumen. 2. & consil. 49. eodem volum. Marceratus. lib. 3. resolutio. 42. num. 2. Botta, consil. 11. num. 9. Surdus consil. 182. num. 14. & consil. 498. num. 3. Triuifanus decisi. 22. num. 2. lib. 1. Turchus littera P. conclus. 280. num. 1. & 7. Barzios decisi. 133. num. 1. Seelic. decisi. 112. num. 10. Beccius consil. 223. n. 34. Roland. consil. 37. num. 23. consil. 75. num. 19. lib. 1. Turret. consil. 8. num. 64. volumen. 2. Menoch. consil. 1105. num. 25. Biarius consil. 236. num. 27. consil. 181. num. 1. Caualecan. decisi. 15. num. 18. p. 5. Albanus consil. 451. num. 11. Giuba consil. 19. n. 35. & consil. 37. num. 30. & consil. 79. n. 76.

Si igitur permittetur, quod ita fraudulenter † clandeline (pendente recensu, & examinac. in Senatu, an littera contrauenient. Concilij decretis, vel remittenda sit causa Ordinatio) per eurens (qua securitate Regia tuta est. debet) indebet, & indefensè amicata fuis, & iustitiam suam, & aperitur notissima via fraudibus, hòcque salubre remedium, ad praedium innocentium intentum, fore vinculum iniquitatis, contra texum in cap. suspechum, & ibi, Philippus Franchis nota. 2. & ceteri Doctores de appellat. Scaccia de appellat. quest. 3. sub n. 1. Nos de Regia protectione, 2. part. capitul. 15. num. 52.

Ei cum eodem remedio simul orietur venenum, ac cum ipsa securitate periculum, & loco & protectione, fore potius reversus sit, laqueus ad iugulandum iustitiam vi oppressorum, qui iuste poterunt cum Propheta Rego lamentari, Psalm. 741. In via haec, qua ambulabam,

abscon-

abscondent laqueum mibi, aut cum Abdia Propheta, capitul. 1. vi se deus cui illuerunt tibi: Alioquin inane, & illaforis Preteris imperium erit, l. si Prator. ff. de iudicio, ibi: Alioquin illuforia erunt huiusmodi edita, ultima, §. penultima. C. de bonis que liber. ibi: Ne ludibrio leges ei sunt. Illufio quippe legi publice fieri nequit a priuato, texti, in authenticis de nuptiis, §. sed hoc quidem, column. 4. l. 2. Cod. si quidam frandem patronorum, vbi Bart. & alij Cinus in l. 1. Cod. eodem titulo, Mieres de maior. 4. part. quesi. 16. num. 36. & 37. neque Senatus decreta debent esse ludibria, l. quis rem, vbi Glossa verbo, illudere, ff. de arbitrio, Rodriguez de annis reditib. lib. 1. capitul. 17. num. 47. ad medium, Glossa & Doctores in l. si fideiussor. §. final. ff. qui saidare cogant. Muscatellus in praxi ciuili. part. 7. glossa condemnando, num. 99. Valacus consultat. §. num. 30. Saccius consil. 1. num. 71. Marius Giuba decisi. 4. num. 6. vbi quod nec iura Iudicis autoritate illudi patiuntur, Iulius Clarus, §. testamentum, quation. 99. num. 11. versicul. Non enim est. Menoch. lib. 4. presumptio. 10. num. 53. Modestin. Pistor. iudic. question. 22. num. 8. & question.

49. Forer insuper hoc salubre † remedium sibi ipsi repugnans, atque cum suo proprio fine pingueat, & ipsa Regis authoritas foret umbra ad deceptionem, & noxam machinandum, si ad eum configurientes, minus tui reperiantur; contra text. in l. 2. ibi: Ne hi qui cum eis consubstantiantur, principali authoritate circumscripsi esse videantur, textum optimum in l. Imperatori, ibi: Neque enim calumnia facultatem ex principali maiestate capi oportet, ff. de hereditate, instituend. Boceta consil. 33. num. 5. in illis verbis: Cum debet neemo sub umbra Principis decipi, ne enim sub clypeo Regis, aut legis quis decipi debet, l. 51. Paulus 8. ibi: Prator enim † beneficium suum nemini vult esse capiōsum, &c. ff. de prætoris stipulation. Ordinata quippe ad finem bone non debet malum operari, † Geminian. consil. 126. numer. 2. versicul. Ordinata, Cardinal. Tolch. praticarum conclusio. tom. 5. littera O. conclusio. 181. Barbosa axiom. 99. in fine.

Quod & comprobatur ex doctrina doctissimi 53. Pauli Couaru. quam in hac materia † retentionis literatum Apostolicarum scriptam reluit, in practicarum question. capitul. 56. num. 20. vers. 5. in fin. in haec: Quid in re oportet diligenter inquirere, & examinari, ne fratre olla sit veteribus huia Regni priuilegio aliquis instituit, & iure legitimo induitus consuetudinibus.

Fundatur etiam Senatus in honore, & auctoritate potentissimi † Regis nostri conferuanda, cum haec via ab inquietis, & cauilloribus inventa, competencia reperiatur, ex qua recursus salubris oritur illusio, qui de nihilo seruire, nec Senatus decreta aliquid opprimit proderent, in modo potius illuforia fotent; si examine pendentie litterarum in Senatu super contraventione Concilij, his nihilominus contra opusculum indefinitum, & legitimè impeditum alibi prosequatur, atque per iudicium contradicarum executoriales expediantur. Itaque vel recursus penitus absoluendus erit, & à Rego denegandus † si tuta conscientia potest) ne sub Regis fecero, Regisque clypeo, manus & peliferum damnum exortatur, vel in principali causa supercedendum, vt utrumque namque simile mol state necesse est, † cum recursus mortalibus valde necessarius sit, atque ideo in causa principali conquiesci debet, ne manu reddatur violentia cognitionis, atque Regis præminentia regia & Regalia † tot seculis vistata, & tot i-

ribus fulcita, iuxta textus in l. 1. 1. ff. in quis in loco publico, ibi: Alioquin inane, & illaforis Preteris imperium erit, l. si Prator. ff. de iudicio, ibi: Alioquin illuforia erunt huiusmodi edita, ultima, §. penultima. C. de bonis que liber. ibi: Ne ludibrio leges ei sunt. Illufio quippe legi publice fieri nequit a priuato, texti, in authenticis de nuptiis, §. sed hoc quidem, column. 4. l. 2. Cod. si quidam frandem patronorum, vbi Bart. & alij Cinus in l. 1. Cod. eodem titulo, Mieres de maior. 4. part. quesi. 16. num. 36. & 37. neque Senatus decreta debent esse ludibria, l. quis rem, vbi Glossa verbo, illudere, ff. de arbitrio, Rodriguez de annis reditib. lib. 1. capitul. 17. num. 47. ad medium, Glossa & Doctores in l. si fideiussor. §. final. ff. qui saidare cogant. Muscatellus in praxi ciuili. part. 7. glossa condemnando, num. 99. Valacus consultat. §. num. 30. Saccius consil. 1. num. 71. Marius Giuba decisi. 4. num. 6. vbi quod nec iura Iudicis authoritate illudi patiuntur, Iulius Clarus, §. testamentum, quation. 99. num. 11. versicul. Non enim est. Menoch. lib. 4. presumptio. 10. num. 53. Modestin. Pistor. iudic. question. 22. num. 8. & question.

G g num. 25.

num. 25. Thoro compend. decision. verbo, Capitius, Sudus consil. 298. num. 22. & consil. 326. num. 2. Bertazol. consil. criminis. 60. num. 11. Guazin. de Reor. defensionis. 12. capitul. 1. sub num. 58. Routh. titul. de Guidat. prag. 1. num. 3. Menoch. de arbitrio. cap. 336. num. 33. & consil. 100. num. 190. optimè Giurba consil. 57. a num. 2. & consil. 34. num. 22.

Nomo enim Principis litteris, aut verbis 60 confidens & decipi debet, Decius consil. 51. num. 2. Bertazola criminis. consil. 300. num. 12. Giurba dict. consil. 57. sub num. 2. Et pendente securitatis cognitione nihil debet penitus innocari, nec altercati; quod asseratur & possit esse nocuum, Franchis decis. 590. num. 6. & decis. 673. num. 1. & 2. Pasqual. de viribus patris potest. 4. part. capitul. 3. num. 37. Guazin. Reorum defens. 12. capitul. 1. num. 58. versicul. Et falsus conductus, Giurba consil. 57. num. 2. in fin. qui num. 3. dicit; quod deceptus & sub Regis leueto, in pristinum statum respondet ut liberis ius suum consequi possit, Franchis, decision. 590. num. 7. Baiardus ad Clar. §. fin. quas. 52. num. 33. Cauacan. de brachio Regio, part. 2. num. 316. Guazin. dict. num. 58. versicul. Bene. verum est, ciuiam asseratur nulla sit aliquo modo, & causa, vel etiam ex defectu potestatis concedentis securitatem, latissime per Marium Giurbam in consil. 8. per eorum. Itaque executoriales & ita contà indefensum fraudulenter obtenta, sub Regio seculo Senatus rectet, ut liberis oppressum, & minus legitime, maximò rigore condemnatus defendantur, & ius suum, & iustitiam in iudicium deducat legitimè, & iuxta iuris trahentes vincatur.

64 Fundatur infusper Senatus, ne via & tam' no- cia dolosus litigantis apertetur, neque per iurisdictionem recursus tam necessarius Reipublicæ Christianæ, Regisque præminentia reddantur illusoriæ, cum fraudibus non sit appen- dia via, l. in fundo, ff. de rei vindicatione, l. cum §. ff. si cum lis. ff. de transaktione, l. qui sub praetextis, C. de Sacro. Ecclesiæ, cap. porro, ad diu- nitas, Clement. 1. de usur. Clem. 1. §. fin. de con- ceptione, præbend. Lapis alleg. 55. num. 1. in prin- cip. Calderin. consil. 294. versicul. Item si con- trarium, alia 2. de rerum permitt. Butius con- ful. 5. num. 2. & consil. 41. num. 1. Alexand. consil. num. 17. vers. Non obstat, ibi. 1. Crux. consil. 764. num. 6. Vbi quod ut occurritur fraudibus 65 & ius admittit latente interpretationem, & facit dispositionem fauorabilem, Petrus de Anchran. consil. 91. egegic. avenerabilis. Vbi quod fraudibus occurrentiam est, & quod dicitur fieri frus, quoies constitutio, & lex per in- directum, & cautelem redditur illusoria, sequitur Barbosa axiomatica 102. num. 4. vbi n. 5. Quod nedum via est aperte fraudibus, sed occurrentia diligenter, ne fiant. Cardinal. Tisch. tom. 4. littera F. conclus. 475. per totam, Marius Anton. variar. resol. lib. 1. resol. 50. n. 1. & resol. 62. num. 5.

EA enim semper capienda est interpretatio, 67 & qua frus excluduntur, neque per eam altera partium decepta, & iure suo fraudata remaneat, l. 1. ff. de receptis arbitris. Crux. consil. 33. num. 25. & consil. 91. num. 11. & consil. 245. n. 9. Menochius consil. 68. num. 23. & 24. Giurba

decision. 1. sub num. 50. ante fin. Geminian. con- sil. 42. num. 11. vers. Vi ergo istud. Vbi quod fraudibus occurrentum, ne ius tertij & iudicatur, & in eius præjudicium redunderet, Barbosa axiom. 68

102. num. 4.] Ne igitur dolosus litigantis frus in eius re- donderet lucro, & commodo, executoriales iste futuue, & oculue, atque dolosus obtenta in Senatu retinuerit, & cum iniquum sit, ob suum facinus, & anduciam aliquid luci facere, vt dicit, l. si ab hostibus, §. 1. ff. soluto matrimonio. & l. ultim. in fin. C. de rebus cred. l. itaque in princip. ff. defurit, ibi: Sed nemo de improposita sua consequitur actionem, & l. si remunerandi, §. Morus, ff. mandati, vbi ita scribitur: Nullam actionem eum propter suam colliditum ba- bere, & l. ita duman, ff. de arbitris, ibi: Ne quis dolis sui premium ferat, & l. verum, §. tem- pus, ff. pro facio, ibi: Aquum non esse, datum suum quenquam releuare, l. i. in princip. ibi: Nec vel illis malitia sua sit lucrosa, & iterum l. nec ex dole, ibi: Nec ex dolio suo lucreros, ff. de dole malo, & l. sed & si, §. 9. plane, in fine, ibi: Ne ei sua caliditas prefit, ff. ad exhibendum, l. penult. C. de legibus, ibi: Ut non accipiat fructum sua caliditas, & l. dubium, C. de repud. in idem proprie- text. & l. 2. C. qui militar. non possit, lib. 12. & c. sedes & c. ex tempore, derescriptis, & c. ex exercit. 2. de dole, & consumac. & c. ad nostram, de emption. & venditione, ibi: Quia igitur frus & dolus cui- quam patrocinariri non debent, & c. pastoralis, §. vii. ut. de officio Delegatis, c. statuimus eod. tit. lib. 6. cum aliis. Ex quibus deduci solet & vulgate axioms, quod frus & dolus nemini debeant patrocinari, de qua August. Barbosa axiom. 102. num. 1. vbi plures refert DD.

Ex quibus rationibus, & alii à Senatoribus doctissimis iudicis consideratis, & in odiu sedi- tiosi litiganti & turbare cupientis statum Eccle- siasticum, & temporale Regium, zizaniaeque, & irritationi fraudulenter occasionem ptebantis, aspiciunt executoriales huiusmodi (itteris moni- torialibus, ant compulsorialibus ad Senatum al- latris, & super eam examine recursu pendente) expedita, per Iudicium contradicitarum reti- nentur, ut cotam Iudice Ordinario Reus op- pressus denud audiat, & defendatur, neque patitur Senatus istius ius, & iustitiam indebet, & absque defensione perire, & quia ex defectu iurisdictionis notoriè nullæ sint, obstante De- creto Concilij Trid. ff. 24. de reformatione, c. 20. vi statim ad responsionem primi argumenti.

Quo regio auxilio, & protectione liberis can- tantes possunt sic oppressi cum Propheta Regia, P. ad. 123. Lagueus contritus est, & nos liberati sumus, & iterum ibi: Anima nostra crepta est de laque venationis.

Quibus suppositis non obstant & in contrariu- 72 considerata argumenta, & non primum sup. n. 2. ex decisionibus Rotæ, ac Sanctæ Congregatio- nis declaracionibus per Nos adductis hac c. p. c. 17. que videntur infinitate Trid. decretem in d.c. causa omnes, non habere locum, nec procedere in executoriis iam obteritis. Quibus ibide per totū caput dedimus verā responsionē, atq; mani- festè probauimus, ne pēnī minimē loqui, nec perti- nere ad priorē partē ipsius capituli, causa omnes, tractantē de prima instantia Ordinarij præfer- uanda, sed ad §. ad hoc, prohibēt iurisdictionem Prælatorum

Prælatorum inferiorum prætententium illam habere in suis districtibus excluso Ordinatio, ita ut inter eos contentio oratur, non quod simplex iurisdictionis exercitum, de quo in principio, dicit, capitul. causa omnes, sed quo ad omnino modum iurisdictionem, & proprietatem eiusdem, ut ibidem clare ostendimus.

Atque inde resolutionem firmissimam deduc- 73 ximus, & ut verum sit executoriales obtentas in contrauentione Sancti. Coneilij Tridentini in dict. cap. 20. esse nullas ipso iure ex notorio defectu iurisdictionis, quam in prima in- flantia prohibet Concilium omnibus quibuscumque iudicibus Superioribus præter Ordinarij, ac idem etiam post executoriales Regem nostrum, uti posse Regalia protectionis Con- cilij Tridentini latius in eodem cap. 17. resolu- tions per totum, & sic argumentum hoc re- querit, quoniam tamen & si executoriales expedita in contrauentione predicti degredi Tridentini ante recursus ad Regem pendentiam deri- nentur, nouiter causa remissa Ordinario, et que locus protectioni Concilij; quoniam magis recursus iam pendentis, quod multò magis agrauat violentiam, & oritur contemptus Re- gis, & illuditur, detrahiturque Senatus autho- ritati, visque vi additur.

74 Respondet ad secundum (ex. f. iuribus, & Rota decisionibus fulcitorum) proti iam superius a num. 17. cum seqq. vers. Quibus tamen, & aliis, vbi probauimus, quod accidente legitimo impedimento citandi, aut citati, proti est recursus ad Regem; non adstringit reus compa- patere, sed tecumis monitorialum ipso iure suspenitus intelligitur, quia tunc non potest dici concursum. Et quia impedimentum non pro- uenit ab autoritate propria citari, & de facto, sed de iure, pro te loqui diximus, & probauimus iura in dicto secundo argumento adducta, & Rota decisions in eisdem fundatis non sub- sistere, sed magis ex odio recurrentis proueni- re, atque id est celare in eo contumaciam, & ulterius ad iura, quibus nititur hic Rote ri- gor, validè satisfecimus intra hac 2. part. c. 2. a num. 17. cum seqq. vers. Deinde quoniam ad de- ueniendum.

75 Sed quo iurius colore valeat Rota & tanto ri- gore prosequi legitime recurrentem ad Regem pro remedio violentiæ sibi iniquè illatae; peni- tius ignorant omnes doctissimi, & piissimi viri horum Hispaniarum Regnum, cum recentius omni iure excusat sit ex hac tenus comprobatis, nec illum recte inferre, nec roboretur po- test ex Bull. Caen. Dom. hue tendente, cum in nulla eius locatur de recurrente jad Regem pro tollenda violentia, nec de re- cursu violentie ventre, sed dumtaxat de Tri- bunalibus, quæ impediunt executionem litterarum Apostolicarum, malitiosè nempè, & sub- ficto colore violentie tollende, & eo solo animo impediendi, non tamen quando sincerè, æquo animo, & Christiana sanquine intentione, & fine dumtaxat tollende violentie probabilitas existens, & supplicandi Sanctissimum, ut alibi suo loco latius diximus 1. part. cap. 2. a num. 11. cum seqq.

Nec dicta Bulla in hoc capitul. 14. tangente 77 retentionem & litterarum Apostolicarum, & supplicationem ad Sedem Apostolic, aliquid de-

parte recurrente loquuta fuit, sed dumtaxat illi- onus iniungit prolegunda supplicationis le- gitime, supponens hoc fine posse retentionem litterarum ex iusta causa licet præfati a Se- natu, & postulari ab oppressis, & licet ipsa Bulla in cap. 15. antecedente, & etiam in priori parte huius cap. 14. loquatur etiam de re- currente appelleante ad iudices latuos a litteris Apostolicis gratia, aut iustitia, & in eorum Tribunal introducente causam appellacionis huiusmodi, ut cognoscant de causa principali tanquam iudices, ut ex eadem Bulla, & pre- dictis eius capitibus non obsecrare, nec sub verborum involucre, sed exprelissime claris & disertis verbis pater, quo casu iustissime decernit dicta Bulla: Adhuc tamen ibidem, vel alibi in easteris eiusdem Bullæ capitibus nihil penitus loquitur de licet reoccurrentia ad Principem, pro tollenda violentia, vi latius diximus de Regia protectione, 1. part. cap. 1. per totum, & lignanter a num. 231. c. sequentibus, de eisdem Bullæ capitibus loquuti fuimus post magnam Doctorum allegationem,

78 Imò hoc capitul. 14. tangente hunc recursum pro retinendis litteris, & non solum loquitur pro reoccurrence, nec in illum dirigit dispositionem, sed potius licet facete supponit, ita ut penitus excusat reoccurrens viendo remedio, & auxilio concilii parente, uti oppressis, palamque, & communiter visitato; est quippe omni iure inculpabilis, & excusatus. Si enī culpa est in perpetrando præstante auxiliu, & protectionem, in quem dirigit Bullæ disposi- tio, & intentio; non in postulante, & reoccurrente, in quem verba Bullæ nullatenus diriguntur, nec conveniunt, & merito; cum faciat quod publicè fieri soleat in illo Regni, ceteris que Christianæ Religionis, ut hactenus com- probauimus a num. 40. c. sequentibus, & num. 26.

Et les penalibus ad alias personas, & causis vi- tra expressis & extendi non debet, l. fatum 80 cuicunque, §. in penalibus, ff. de regulis iuris, cap. in panis, codem istulo, lib. 6. Sudus plures re- ferens ad alimenta, titul. 1. quest. 41. num. 12. plenissime Fatinacis fragment. criminis, part. 1. litera E. Gratian, discepcionis tom. 5. capitul. 973. num. 11. Nec etiam per similitudinem, & tationis identitatem plenè Fatinacis loco citato, a num. 188. cum sequentibus, nec pena irogatur nisi expresta lege caueatur auctoritate non eligend. secundo rubrum. §. cum iugur. l. antiquis impeditis. §. Dico autem Marcus, ibi: Pa- nam tamen in eum statutum non esse, ff. de religi- osis & sump. funer. abunde Fatinacis quest. 18. num. 7.

Nec est credendum, nec vlla imaginatione humana potest cadere; & voluisse Papam mis- 82 ris vi oppressis hoc unico, saluberrimoque re- fugio priuare, aut delere, cum penitus alio sine priuati, vel latim tam longe absit ab iis His- paniarum Regnis, & rotambagibus & difficultatibus imbutum, ut impossibile potius iudice- tur, & tandem non nisi consequi, quā iam cauata vi, & damno radicato; ac idem remedio, & legitima defensione prieandus non erit vi oppressus, de quo supra 1. part. cap. 1. §. unico, per totum.

§3 Nam defensio!, quam Princeps & præstat (propterea tenetur) oppræsis; cum proueniat ab origine & fonte petemini iuri naturalis, ut dictum est supra 1. capitul. 2. à num. 101. cum sequentibus, atque pluries in hoc tractat, nullo modo sublata illis intelligi potest per Bullam Coenæ Domini, ut supra 1. part. capitul. 2. per

34 tornum, abunde remanet probatum, t̄ quia ius naturale non potest tolli, nec in aliquo detrahali, seu derogari, & sed naturalia institut. de iure naturali gentium, & Ciuii, leg. eas obligationes 8 ff. de capitulo diminuit. leg. ius agnitionis 34 ff. de patris, leg. iura sanguinis 8 ff. de regulis iuris, exhortat Ioannes Garcia de nobilitate, glossa 7. num. 17. Conran. lib. 1. Commentarij. capitul. 7. num. 6. & capitul. 10. num. 7. Pro quibus non omittam elegantissima Ciceronis verba, lib. 3. de Republica, ibi: *Est vera lex, relatio natu' congruens, diffusa in omnes, confusa, sempiterna, que vocet ad indicium ibendo, vetando, à fraude detineat, hinc legi nec provocari fas est, nec derrogari ex hac, siquid licet, neque ita abrogari poset, nec vero, ante per Senatum, aut per Populum solu' bac legi possimus, nec querendus est explanator, aut interpres alius, nec erit alia lex Roma, alia Athenis, alia nunc, alia posthac, sed & omnes gentes, & omni tempore una lex, & sempiterna, & immutabilis continetur: consonant, l.5. tit.4. part.4. l.34. tit.34. part.7.*

§5 Conducit quod eleganter & docuit Cuiacius in leg. 1. §. *bnuia studi, versific. Nunc tradicimus, ff. de iusti. & iure, in recitationibus solemnibus, pagin. 1349. cprobans explicationem Gloriosi ibi dicentes: *Natura, id est Deus, ut idem fin Deus, & natura. Post Marchum Tullium, & Plutarchum, & Lactantium, lib.7. prolequitur, & facit in hac: Iu ergo naturale est, quod natura, id est, Deus Parentes rerum omnium, & universi gubernator, omnia animalia docuit, id est, cuius genere ea sunt, atque peita: nam subiecti Vlpianus hoc loco. Videlicet omnia animalia istius iurisperitia conferi, & paulo post, ibi: Ergo istius iurisperitia omnia animalia consentur, id est, iurisperitiam habere, nec enim minus ea in illud natura datur, quam homines, & qui doceat peritum, facit eum, quem docet. Ergo hoc iure naturali Natura, sed Deus imbuti, non tantum homines, sed etiam bellus, tam feras, quam cicures, & ares, & pisces.**

§6 Elegantissime etiam hoc idem & confirmat Franciscus. Conran. lib. 1. Commentarij. capitul. 4 folio mibi 19. littera C. D. E. sic dicens: *At exstimo, vim ut repellamus, hoc etiam iure concessum esse, non intentionem, cui id bestiarum sensibus insixum esse videamus. Et paulo post, ibi: Sed si vici inferatur, nulla est, cu' non sit ira, non*

§7 *si animus, iniuria impatiens, t̄ & prompta, si noxæ, ad defendendam alacritas, est hac (et scribit Tullius pro Melone) non scripsi, sed nostra lex, quam dicimus, accepimus, legitimus, verum ex natura ipsa arripimus, huiusmodi, ad quam non doxi, sed facti, non instinxi, sed imbuti sumus, &c. Et paulo post, ibi: Neque quisquam est rerum omnium, que dignuntur intertra, quod non aliqua habeat naturæ & adiumenta, quibus so vindicet ab externis offendientibus, & iniuris, ut ait Lucretius, lib. 5. Quid si in omni-*

natura hoc perspicitur in esse, in homine sane multo magis se ostentat, ut nemo sit bene informatus à natura, qui liberter, aut patienter animo ferat iniuriam, & que id est, quod dicit Florensum liceret, ut vim, atque iniuriam propulsaret, &c.

Igitur si à Deo ipso prouenit hæc lex naturalis, à nemine tolli, impedit, aut derogari potest, licet, quia eius est tollere & abrogare, cuius est condere, ut hactenus latius satis probatum remanet, & per consequentem nec à dicta Bulla sublata intelligitur vi oppræsis hæc iusta, & permissa defensio, nec talis Summorum Pontificis intentio ex ea colligitur, sed contraria, ut ex ea pater, & est ostensum abunde supra 1. part. capitul. 2. à num. 101. cum multis sequentibus.

Ad quid igitur tantus Rotæ rigor, tam in negando audientiam recurrenti, t̄ illum. 89 que habentis pro excommunicato, quem feci Iurisprudentia, & facta Theologæ professores à Cenfuram incurso excusant, & non ligatum probant vñanimiter, prot. 1. part. in capitul. 2. à num. 10. à num. 24. 33. & 34. & in cap. 3. à num. 25. & sequentibus, plenus vidimus? Quam in modum procedendi contra ipsum legitimando citationes omnino reprobatas à iure, sine actis, vel informiter praesentatis, & transumptis, & ut plurimum illum absentem per iudicium contradictarum, & inauditum condemnando, facile supplicando quolibet iuris etiam naturalis defectus in odium (ut ipsa Rota clara & aperto ore passim facitur) recurrenti. Hoc enim magis est affliger afflitos, & afflictionem afflictioni addere, contra quod iura omnia clamant, leg. manus, §. cum autem, t̄ ff. ad leg. Rhediam de iactu, leg. Diuini Marchi in princip. ff. de officiis. Praefid. leg. si idem, ff. de iur. omnium Iud. leg. pana, §. fin. ff. ad leg. Pompeiam, de parvicio. leg. tam mentis, Cod. de Episcop. & Cleric. cap. ex parte de Clerico. agrotan. cap. si quis à proprio, 11. quæst. 5. cap. 1. §. scriba. de prohibita fandi aliena, per Federie. Quo indubie violentia crevit, visque vi augetur, quæ magis incendit charitatem Catholicam Senatus Regij ad illam propulsandam, & repellendam, & ad protegendum vi oppressum aperiendo illi viam à iure probatam ex Tridentin, ne ius suum pereat defensione parenti, ut de eo cognoscatur nouiter ab Ordinario retentis in Senatu executive-

zialibus, perperam per iudicium contradictarum contra recurrentem excep-
ditis.

CAPUT

CAPUT XXI.

Nuntius Apostolicus cum potestate Legati de Latere, esto quod de iure Ordinarius dici potest, an cum Ordinariis in prima instantia concurrit, ita ut eius litteras Senatus Ordinario non remittat.

Et an Nuntius ipse queat executi litteras Apostolicas in prima instantia directas Ordinario, siue in forma dignum, siue in forma gratiosa, seu dispensationes.

S V M M A R I V M .

Nuntius ad partes missos non ordinariam, sed delegatam habere iurisdictionem, qui teneant, num. 1.

Legati de iure communi Ordinarii dicuntur, &

cum Ordinariis sua provincie concurrunt, n. 2.

Nuntius Apostolicus Hispanie, cum potestate Legati de Latere missi, Legati de Latere potestate funguntur, num. 3.

Clavis (cum plenitudine iuris Canonici) importat, ut propositus sequatur omnia iura aliis Canonici debita, num. 4.

Principium ad instar alterius iam concessi fortior parem, & eundem effectum cum illo, n. 5.

In principio ad instar alterius repetuntur omnia, que in relato continentur, n. 6.

Concessum ea lege, ut habeat vim alterius rei, huius naturam, & effectus assimilat, ac si eadem fuerit realiter, num. 7.

Capitula duo, quando sunt à iure equiparati dispositum in uno, in alio repetitur, n. 8.

Nuntius facultas cum potestate Legati de Latere superflua fore, sidem non operaretur, quod ius abbreviatur, num. 9.

Verba abundantia tolerantur quando ad maiorem declarationem apponuntur, & tollenda dubitatio gratia, num. 10.

Legatus de Latere, & Legatus cum potestate de Latere pars, num. 11.

Nuntiorum facultates cum potestate Legati à Latere parsim sunt Ordinariis, parvum extraordinaria, num. 12.

Legatus cum potestate Legati à Latere cognoscit de appellacionibus ad Papam remissis, n. 13.

Adequate potius eodem iure, quo id est, cui adequatur, num. 14.

Nuntius Apostolicus cum potestate Legati de Latere, absque alia facultate eandem habet potestatem, & privilegium, que Legatus de Latere, num. 15.

De Legato à Latere ad Nuntium cum potestate Legati à Latere valet argumentum, n. 16.

Appellacionem ad Sedium Apostolicam emissam sicut Legatus de Latere potest committere, ita & Nuntius cum potestate Legati à Latere, datu, num. 17.

Nuntius virtute clausula (cum potestate Legati de Latere) cognoscit de Causis exemplorum, Sedi Apostolice immediate subiectorum, n. 18.

Erafinus à Cochier confit loquens de Legatis mis-

sis non habentibus iurisdictionem in exemplis, declaratur, num. 19. & 20.

Nuntius cum facultat Legati de Latere non sent verè Legati de Latere, sed similiudinarii respectu exercit, num. 21.

Religio non Mendicantium, cui datur priulegium ad instar Mendicantium, non est Mendicantium, licet eius priulegium vivatur, n. 21.

Legatus à Latere de iure communi cum Ordinariis concurrit, num. 23.

Nuntius, & Legati à Latere nouiori Trident. dispositione in prima instantia iurisdictionem aliquam non habent, nec cum Ordinariis concurrunt, num. 24.

Nuntius si se introrimit at cognoscere in prima instantia, Senatus remittit causam Ordinario, num. 25.

Nuntius Apostolicus an iurisdictionem delegatam, vel Ordinariam habeat, n. 26. remissio.

Nuntius Hispanie an valeat executi litteras directas Ordinario in prima instantia, num. 27. & seqq.

Gratia in forma dignum, & dispensationes matrimoniales Ordinariis, non alia dirigi solent de stylo Romane Curie, n. 28.

Item etiam dispensationes alta, absolutiones, & monitoriales, necnon criminalium commissiones Ordinario solent dirigi, n. 29.

Alia sunt commissiones, que non solum Ordinariis committuntur, sed & alii in dignitate constitutis, et in exemplis, n. 30.

Nuntius aliquando adiuste executionem dispensationum, aut in forma dignum commissionem Ordinario, aliquando relinquit, n. 31.

Nicolaï Garcia oblatione commemoratur tenetis, Nuntius non posse executi dispensationes, & gratiam dignum, cum non sit in commissione nominatus, num. 32.

Nuntius esse executorum universalem litterarum Apostolicas cum nulli iure probatur, nec in suis talibus talis facultas legitur, n. 33.

Et quando foret talis executor, intelligitur litterarum in forma gratiosa, non in commissaria, maximè in forma dignum expeditarum, n. 34.

In omnibus tamen post facili executionem per Delegatum nominatum potest, n. 35.

Resolutio Nicolai Garcia, & Francisco Leonis, quod nunquam praedicatur Nuntius posse se introrimit in causa alius delegata, num. 36. & seqq.

Littera directa alicui Delegato specialiter si coram alto presentemur, sententia, & processus sunt nulli ex defecta iurisdictionis, n. 37.

Delegatio facta in unam personam sine subdelegatione in aliam transferri negat, n. 38.

Commissiones, que de stylo Curia debent, & committuntur Ordinariis, si in eis se introrimit Nuntius in prima instantia, Senatus Ordinario remittit, num. 39.

Iura loquuntur de iurisdictione Legati à Latere procedunt in Nuntiorum cum potestate Legati de Latere missis, num. 40.

 IUST ab aliquibus sectetur, Nuntios Apostolicos ad partes missos non ordinariam, sed tantummodo delegatam iurisdictionem habere, nec cum Ordinariis concurrens, ut probant Petrus Barbosa in 1. cum Prator. 12. §. 1. n. 63.

G g 3 de